

Quickscan flora & fauna ter plaatse van Heensedijk te De Heen

REFERENTIE FOUT!

VERWIJZINGSBRON NIET GEVONDEN.

M21B0271(202100398)

23-9-2022

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

In opdracht van:
Aannemingsbedrijf P.J.J. Deurloo B.V.

Opgesteld door:
Matthijs Ruytenburg

Projectnummer Stantec:
M21B0271 (202100398)

Documentnaam:
Quickscan flora & fauna Heensedijk te De Heen M21B0271
(202100398)_JAKE.docm

Datum:
23 september 2022

Versie	Vrijgegeven door	Datum
Quickscan flora & fauna Heensedijk te De Heen M21B0271 (202100398)_JAKE.docm	Jasper van Kessel	22-09-2022

Postadres
Postbus 270
2600 AG DELFT
T 015 7511600

Bezoekadres
Poortweg 4D
2612 PA DELFT
www.stantec.com/nl

KVK Haaglanden 27 18 43 23
BNP Paribas 22 76 53 920
IBAN NL75BNPA0227653920 BIC BNPANL2A
Stantec BV is ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 en VCA** gecertificeerd

Het is niet toegestaan de inhoud en/of vorm van door Stantec opgestelde rapportages aan te passen.

Inhoudsopgave

1.0 Samenvatting	1
2.0 Conclusies en aanbevelingen	2
2.1 Gebiedsbescherming	2
2.2 Soortenbescherming	2
3.0 inleiding	5
3.1 Aanleiding en doel	5
3.2 Huidige Situatie en omgeving	5
3.3 Geplande ontwikkelingen	9
3.4 Onderzoeksmethodiek	9
4.0 Gebiedsbescherming	11
4.1 Natura 2000	11
4.2 Natuurnetwerk Nederland	13
5.0 Soortenbescherming (flora & Fauna)	14
5.1 Flora	14
5.2 Vogels	14
5.3 Vleermuizen	18
5.4 Grondgebonden zoogdieren	19
5.5 Reptielen, Amfibieën en vissen	21
5.6 Insecten (ongewervelden)	23
5.7 Houtopstanden	23
Bronvermelding	24

Bijlage 1:	Wettelijk kader
Bijlage 2:	Foto's onderzoekslocatie
Bijlage 3:	Advieskaart Nader onderzoek

1.0 SAMENVATTING

Locatienaam	Heensedijk te De Heen
Soortenbescherming	Ja, zie onder
Nader onderzoek noodzakelijk	Huismus, gierzwaluw, steenuil (in combinatie met andere uilen), steenmarter, boommarter, overige kleine marterachtigen, gebouwbewonende vleermuizen, boombewonende vleermuizen
Mitigerende maatregelen	Mogelijk voor verschillende soortgroepen
Natura 2000	Geen maatregel nodig
Natuurnetwerk Nederland	Geen maatregel nodig
Houtopstanden	Ja, kapvergunningplicht. Melding noodzakelijk bij Gemeente Steenbergen.

2.0 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Een quickscan flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) is uitgevoerd op de Heensedijk te De Heen op 29 juli 2022. Uit het onderzoek komen conclusies naar voren die zijn onderverdeeld in gebied bescherming en soortbescherming. Deze worden hieronder beschreven.

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten voor de nabij liggende Natura 2000-gebieden. Voor het Natuurnetwerk Nederland wordt geen negatieve invloed verwacht, aangezien het plangebied niet aanwezig is nabij één van deze gebieden en er gezien de afstand tot de gebieden wordt er geen invloed van externe werking verwacht.

2.2 SOORTENBESCHERMING

De onderstaande tabel (tabel 1) geeft een overzicht van de beschermde soortgroepen. In de tabel wordt aangegeven voor welke soorten maatregelen en/of nader onderzoek van toepassing is. Verdere toelichting daarop wordt beschreven onder de tabel.

Tabel 1 Overzicht van de te nemen maatregelen

Soortgroep	Soort	Vervolgonderzoek/Maatregel	Wanneer
Flora	-	Geen	n.v.t.
Beschermde vogels	Huismus	Nader onderzoek noodzakelijk voor het woonhuis en bijgebouwen	Half maart tot half juni twee bezoeken
Beschermde vogels	Gierzwaluw	Nader onderzoek noodzakelijk voor het woonhuis	3 inventarisatiemomenten met tussenliggende periode van minimaal 10 dagen tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang
Beschermde roofvogels	Steenuil	Nader onderzoek noodzakelijk naar de steenuil en aanwezigheid ervan in de kast en mogelijk in de knotbomen (aanvullend kunnen andere uilen worden meegenomen)	Vier bezoeken plaats in de schemering in de periode half februari tot half april
Algemene broedvogels	Alle algemene broedvogels	Het slopen van de bebouwing en verwijderen van de houtsingel moet buiten het broedseizoen worden uitgevoerd	Buiten reguliere broedseizoen (half maart tot half juli), Voor duiven in de houtsingel half februari tot eind september
Vleermuizen	Gebouwbewonende en boombewonende soorten	Nader onderzoek noodzakelijk. Woonhuis, bijgebouwen en verschillende bomen op het	Half mei tot half juli en half augustus tot en met september

		perceel en langs het voormalig voetbalveld	
Grondgebonden zoogdieren	Steenmarter, kleine marterachtigen	Nader onderzoek noodzakelijk	6 weken van maart t/m augustus of 12 weken buiten deze optimale periode
Reptielen, amfibieën en vissen	-	Geen	-
Insecten (ongewervelden)	-	Geen	-

Houdt rekening dat de zorgplicht altijd van toepassing is en eist om voorzichtig te handelen met alle voorkomende flora en fauna. Dat geldt voor zowel wettelijk beschermde als niet beschermde flora en fauna (zie bijlage 1 voor extra toelichting).

Vogels

Huismussen maken mogelijk gebruik van de broedgelegenheid in en rondom het woonhuis en de bijgebouwen. Zoals bijvoorbeeld onder de dakpannen van het woonhuis. Ook kunnen ze het struweel (o.a. braam) langs het voormalig voetbalveld als leefgebied gebruiken. Nader onderzoek naar de huismus is noodzakelijk. Het onderzoek bestaat twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni.

Gierzwaluwen maken mogelijk gebruik van de broedgelegenheid in het woonhuis. Onder de dakpannen en in de gaten en kieren tussen de bakstenen. Nader onderzoek naar de gierzwaluw is noodzakelijk. Het onderzoek bestaat uit 3 inventarisatiemomenten met tussenliggende periode van minimaal 10 dagen tussen 2 uur voor zonsondergang.

Roofvogels

Ter plaatse van het plangebied zijn een steenuilenkast, bosuilenkast en valkenkast aanwezig. Uit navraag bij de uilenwerkgroep Steenbergen blijkt dat de torenvalkenkast dit jaar niet bewoond is. In de bosuilenkast zitten duiven die daar waarschijnlijk broeden of gebroed hebben. Om te constateren of de steenuilenkast gebruikt is zal onderzoek moeten plaatsvinden. Gezien de vele openingen in de bijgebouwen is het niet uit te sluiten dat de steenuil gebruik maakt van de bijgebouwen. Ook kan de steenuil gebruik maken van de knotbomen langs het voetbalveld. Nader onderzoek naar de steenuil is noodzakelijk. Nader onderzoek bestaat uit vier bezoeken in de schemering in de periode van half februari tot half april. Aanvullend kan onderzoek plaatsvinden naar het gebruik van de schuren en het voetbalveld door de kerkuil.

Voor de overige uilensoorten is op basis van het veldonderzoek en in het kader van de Wet Natuurbescherming geen nader onderzoek noodzakelijk.

Voor de algemene vogelsoorten geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen (half maart – half juli) moeten worden uitgevoerd. Deze vallen namelijk onder de zorgplichten, nesten en vogels mogen geen hinder ondervinden van de werkzaamheden. De houtduif is een soort die kan broeden van februari tot eind september, het reguliere broedseizoen is dus een richtlijn.

Vleermuizen

Voor de soortgroep vleermuizen is nader onderzoek noodzakelijk. Er is onderzoek nodig naar gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen.

De bebouwing is mogelijk geschikt voor vleermuizen. De bebouwing bestaat namelijk uit woonhuis en diverse bijgebouwen. In de bebouwing is onder andere ruimte in de nok van het dak, achter de dakplaten, onder de dakpannen, de zonnewering, onder de dakgoot en allerlei gaten en kieren in de bebouwing. Deze elementen zijn geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

De bomen in de het plangebied zijn mogelijk geschikt voor vleermuizen. De aanwezige bomen konden relatief goed worden onderzocht op de aanwezigheid van holtes of spleten. Deze zijn aanwezig. Het volgende is namelijk aangetroffen: ingerotte holtes in knotpopulieren, holtes in de gewone essen en eiken rondom het voetbalveld en kieren en spleten in de schors van de conifeer op het perceel. Vanwege de aanwezige bladeren konden de bomen niet geheel worden onderzocht. Het is niet uit te sluiten dat vleermuizen gebruik maken van de aanwezige bomen als verblijfplaats. Vleermuizenonderzoek loopt van half mei tot half juli en half augustus tot en met september. In deze periode vinden verscheidene veldbezoeken plaats.

In het plangebied zijn geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Namelijk in de vorm van (knot)bomen langs het voetbalveld en bomen op het erf, het woonhuis en de bijgebouwen. Er gaat foerageergebied verloren. In de nabije omgeving zijn genoeg alternatieve foerageergebieden in de vorm van erven, houtwallen, watergangen en dijken met beplanting. Er gaan geen vliegroutes verloren gezien er in de omgeving voldoende vliegroutes (watergangen en dijken met beplanting) aanwezig zijn waar vleermuizen gebruik van kunnen maken.

Grondgebonden zoogdieren

In de bijgebouwen zijn uitwerpselen gevonden van vermoedelijk de steenmarter. Mogelijk maken de overige kleine marterachtigen ook gebruik van de bijgebouwen en de rommelige hoeken, stenenstapels, bosschages, takkenhopen en de houtwal. Aanvullend kan de boommarter gebruik maken van ingerotte knotbomen. Het is niet uit te sluiten dat ze voorkomen binnen het plangebied en de ruimtelijke ingreep een negatief effect heeft op deze marterachtigen.

Nader onderzoek moet dit uitsluiten. Met dezelfde onderzoeksinspanning kan de boommarter meegenomen worden in het onderzoek. Over een periode van zes weken van maart t/m augustus kan onderzoek worden uitgevoerd met wildcamera's en sporenplanken. Een andere mogelijkheid is de onderzoeksperiode van september t/m februari, dan duurt het onderzoek 12 weken.

Overige soorten

Voor de overige soortengroepen geldt dat een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming of maatregelen niet noodzakelijk worden geacht door het ontbreken van geschikt leefgebied.

Houtopstanden

Het voetbalveld bestaat uit een bijzonder groengebied. Dit soort gebieden is kapvergunningplichtig. De kapvergunning kan worden aangevraagd bij de gemeente Steenbergen.

3.0 INLEIDING

3.1 AANLEIDING EN DOEL

Stantec heeft van Aannemingsbedrijf P.J.J. Deurloo B.V. opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming nabij de Heensedijk te De Heen. De initiatiefnemer is van plan om meerdere woningen te realiseren met bijbehorende parkeervoorzieningen, ontsluitingswegen en groen, zodat dit gebied met meerdere woningen in ruimtelijke en functionele zin beter aansluit bij de omgeving. Op deze wijze wordt een nieuwe vitaliteitsimpuls gegeven aan De Heen.

Het is volgens nationale- en internationale regelgeving verplicht om alvorens de ingreep plaats gaat vinden een toetsing uit te voeren naar beschermde flora en fauna. Deze quickscan heeft dan ook als doel het inschatten van de (mogelijke) aanwezigheid van flora en fauna die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en/of de geplande ingrepen mogelijk een negatieve invloed kunnen hebben op deze soorten. Wanneer een negatief effect niet uit te sluiten valt wordt een advies gegeven over de vervolg stappen.

3.2 HUIDIGE SITUATIE EN OMGEVING

De locatie bevindt zich ten oosten van de Dorpsweg in De Heen. Het plangebied bestaat uit een woning met meerdere bijgebouwen aan de Dorpsweg 91-93. Ten oosten van het perceel aan de dorpsweg bestaat het plangebied uit een voormalig voetbalveld. Het voormalig voetbalveld wordt aan de oostzijde omgeven door agrarische percelen. Aan de overige zijden wordt het plangebied begrensd door woningen (figuur 1). Het betreft het perceel 765 en 659, sectie C in de kadastrale gemeente Steenberg, met een totaaloppervlakte van 19.464 vierkante meter.

Figuur 1: Ligging plangebied

De onderstaande foto's in figuur 2 geven een indruk van de onderzoekslocatie (zie bijlage 2 voor overige foto's). De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 1,95 hectare en is in gebruik als woonperceel met een hoofdgebouw en meerdere bijgebouwen. Het voormalig voetbalveld is in gebruik als weiland/grasveld. Ter plaatse van de onderzoekslocatie is aan de Dorpsweg 93 een woonhuis aanwezig uit het jaar 1840. De bijgebouwen (schuurtjes en werkplaats) stammen ook uit hetzelfde jaar. De bakstenen bebouwing heeft een schuin dak met dakpannen. Het bijgebouw aansluitend op het woonhuis heeft een schuin dak met golfplaten. De bijgebouwen worden overwoekerd door verschillende klimplanten. De tuin bestaat uit een ruige vegetatie, struweel en aan de achterzijde verschillende soorten bomen.

Het voormalig voetbalveld is in gebruik als schapenweide. Aan de noordzijde van het terrein is een sloot aanwezig met aan de perceelsgrens begroeid met braam. De overige zijden van het projectgebied zijn in gebruik als houtwal. In de houtwal zijn eik, populier en es aanwezig met een ondergroei van verschillende soorten struweel en verschillende takkenhopen.

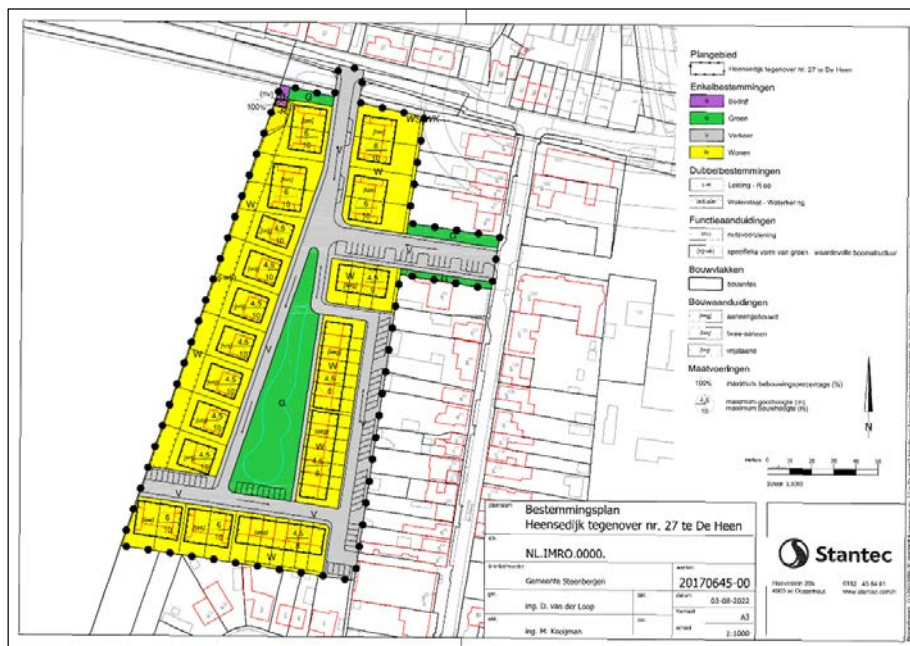
Figuur 2: Enkele foto's van de onderzoekslocatie.

De omgeving van het plangebied kenmerkt zich door dorpse woontypologie met woningen van één tot twee bouwlagen, meestal met een kap en in diverse architectuurstijlen. Het stuk grond biedt mogelijkheid om te komen tot passende stedenbouwkundige invulling ter plaatse. Het plangebied ligt in het dorp De Heen, tussen akkerland en woonpercelen. De bebouwing in De Heen kenmerkt zich door een dorpse woontypologie. Er zijn tal van ruim opgezette woonpercelen met vrijstaande woningen. De bebouwing van het gebied kenmerkt zich als een lintbebouwing door de dorpskern

met de kerk heen. Er is sprake van een verscheidenheid aan architecturale stijlen. Er zijn verschillende kaporiëntaties en er is weinig hiërarchie tussen plint en kap. Er is meer sprake van een totaalbebouwing. Het plangebied is omgeven door grond met agrarische bestemming.

3.3 GEPLANDE ONTWIKKELINGEN

De geplande maatregelen bestaan uit de sloop van de bebouwing op het perceel van Dorpsweg 91. Ter plaatse van het perceel wordt een ontsluitingsweg gesitueerd naar de Dorpsweg. De bomen en struweelstrook ten westen van het plangebied blijft gehandhaafd. De zuidelijke en oostelijke gelegen groenstructuur ter plaatse van het voormalig voetbalveld worden verwijderd. Ter plaatse van het voormalige voetbalveld is het uitgangspunt om 44 woningen, waarvan 7 vrijstaande woningen, 12 tweekappers en 25 rijwoningen met bijbehorende boven- en ondergrondse infrastructuur te realiseren.

Figuur 3: Geplande ontwikkelingen.

3.4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek bestaat uit drie stadia. Er is gestart met de literatuurstudie, gevolgd door een veldbezoek en eindigend met een toetsing aan de wet.

Bij de literatuurstudie is gebruikt gemaakt van de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDDF).
- Kadaster en kaartmateriaal
- Regionale Verspreidingsatlassen
- Verenigingen en eigenaren

Op basis van deze (verspreiding) gegevens is een inschatting gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van (beschermde) soorten in het plangebied en de omgeving. Verder is gekeken naar de nabijheid van Natura 2000-gebieden en gebieden die behoren bij het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Vervolgens heeft een oriënterend veldbezoek plaats gevonden ter plaatse van het plangebied en de directe omgeving. Tijdens het veldbezoek is geïnventariseerd welke beschermde en bedreigde dieren en plantsoorten er kunnen voorkomen. Dit is gebaseerd op de van aanwezig biotoop, geluidswaarneming, rustplaatsen, nesten, holen, en sporen zoals geuren, paden, vacht en uitwerpselen.

Aan de hand van de gegevens van de literatuurstudie en het oriënterend veldbezoek is een inschatting gemaakt welke soorten er voorkomen. Deze soorten worden getoetst aan de Wet natuurbescherming. Aan de hand hiervan is gekeken wat de effecten van de werkzaamheden zijn op de te verwachten soorten, hoe dit geminimaliseerd kan worden (mitigerende maatregelen) en voor welke soorten een ontheffing nodig is.

Het veldbezoek vond plaats op 29 juli 2022, tussen 14:00 en 15:15 uur. Het was 25 graden Celsius. Ten tijde van het veldwerk was het helder met een windkracht van ongeveer 2 bft. Tijdens het veldwerk is gebruik gemaakt van een verrekijker.

De quickscan flora en fauna biedt geen volledige garantie van de aanwezige soorten. Het betreft een momentopname waarvan het doel is te controleren welke soorten in het gebied voorkomen. Voor de soorten waarvan redelijkerwijs niet uit te sluiten valt dat ze aanwezig kunnen zijn wordt nader onderzoek geadviseerd.

4.0 GEBIEDSBESCHERMING

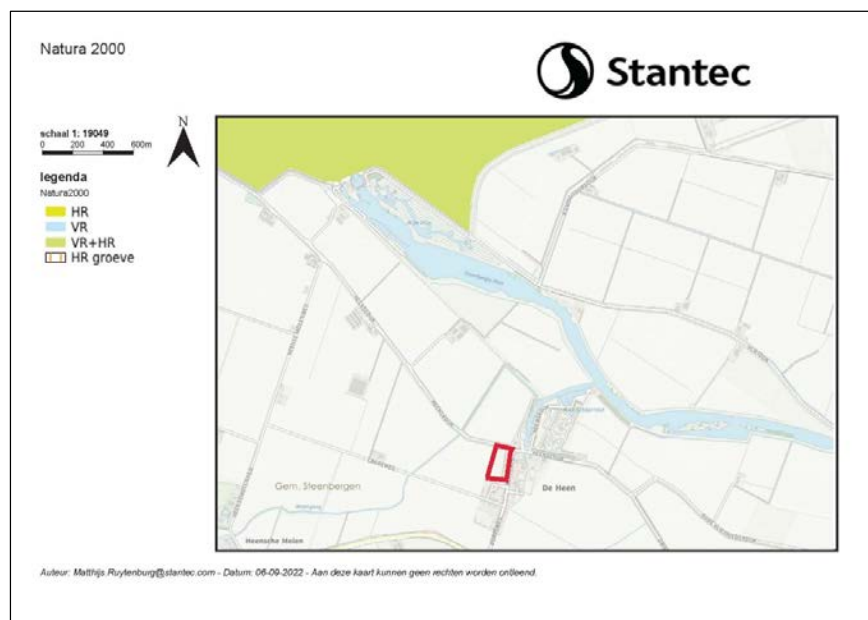
Het plangebied kan vallen binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied. Ook kan de voorgenomen ingreep mogelijk een negatief effect hebben op het natuurgebied door trilling, geluid, licht of stikstofdepositie. Voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het hinderlijk wanneer de werkzaamheden binnen de grenzen vallen en de kernwaarden van het gebied aanpassen. Ook kan de externe werking van de werkzaamheden invloed hebben op de het NNN.

4.1 NATURA 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied(en) (Ministerie van Landbouw, 2021) is de Krammer-Volkerak. Dit ligt op circa 1,5 km van het plangebied (zie figuur 4). Binnen dit Natura 2000-gebied komen de volgende stikstofgevoelige habitattypen voor zoals aangegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 2: Overzicht van de stikstofgevoelige habitattypen in het Natura 2000 gebied de Krammer-Volkerak.

Habitatnummer	Habitat type
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)
H2160	Duindoornstruwelen
H2170	Kruipwilgstruwelen
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)
H6430C	Ruigten en zomen (droge bosranden)
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)

Figuur 4: Kaart van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied (Rood).

Bij de werkzaamheden kunnen effecten optreden als verdroging, vernatting, trillingen, geluidsverstoring of lichtvervuiling. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, en de geringe afstand die de effecten kunnen afleggen, wordt hier geen invloed van verwacht.

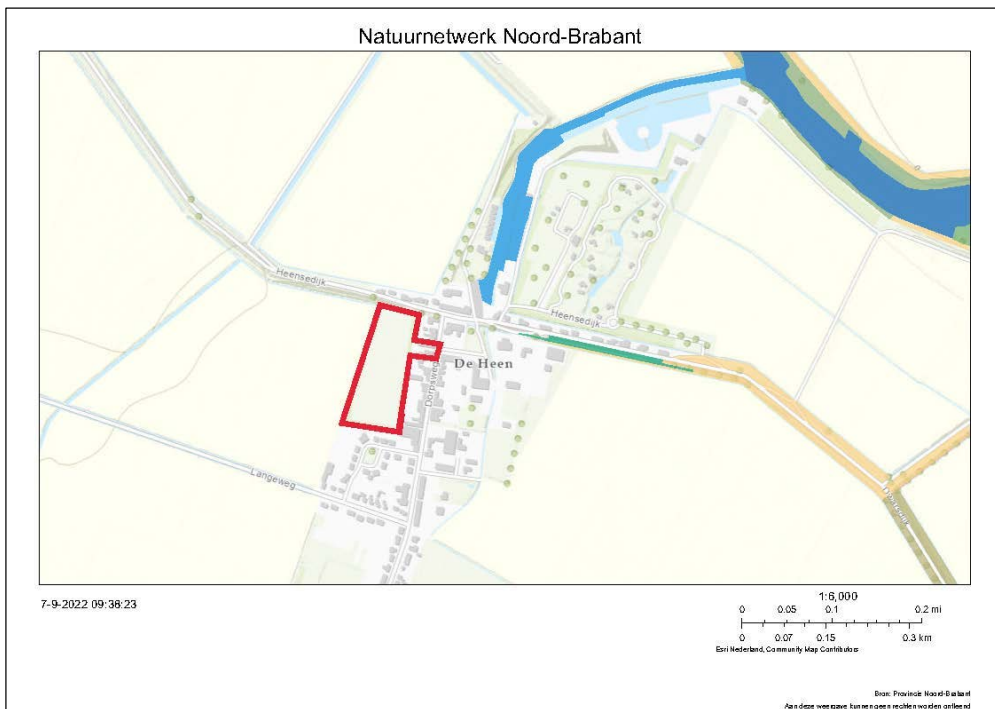
Daarnaast kan bij de uitvoering van de werkzaamheden stikstof vrijkomen. De aanlegfase is momenteel vergunningsplichtig voor tijdelijke stikstofdepositie (F.B.J. Grapperhaus, 2021). Derhalve hoeft alleen gekeken te worden naar de uitstoot van stikstof voor de nieuwe situatie. Daarnaast kan bij de uitvoering van de werkzaamheden stikstof vrijkomen. Vanaf 1 juli 2021 is de 'Spoedwet aanpak stikstof' van kracht. Met deze spoedwet is artikel 2.9a toegevoegd in de Wet natuurbescherming. De strekking van dit artikel is dat de tijdelijke activiteiten voor de bouwsector niet hoeven te worden getoetst. Kortom, voor de bouwfase hoeft geen berekening naar de stikstofdepositie te worden uitgevoerd. Derhalve hoeft alleen gekeken te worden naar de uitstoot van stikstof voor de toekomstige situatie. Gezien de afstand tot de Krammer-Volkerak kan mogelijk stikstofdepositie plaatsvinden. Een berekening naar stikstofdepositie met de verplichte AERIUS Calculator kan hier uitsluitsel over geven.

Toetsing

In opdracht van Aannemingsbedrijf P.J.J. Deurloo B.V. is door Stantec een onderzoek naar stikstofdepositie uitgevoerd ten gevolge van het gebruik van 44 nieuwe woningen ter hoogte van de Heensedijk en de Dorpsweg te De Heen, lokaal bekend als De Hogediep. Inzake onderhavig bestemmingsplan blijkt dat op basis van objectieve gegevens er geen sprake is van stikstofdepositie; de depositie is 0,00 N mol/ha/jr. Derhalve wordt geconcludeerd dat er geen significant negatieve effecten zijn te verwachten voor de instandhoudingsdoelen van de betrokken Natura 2000-gebieden.

4.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Rondom het plangebied zijn onderdelen van de Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebied aanwezig op ongeveer 150 meter afstand. Deze gebieden vallen onder de natuurbeheertype 'N03.01 Beek en Bron' en 'N14.03 Haagbeuken- en essenbos'. Het plangebied bevindt zich buiten de grenzen van de NNN-gebieden.

Figuur 5: Kaart van de Natuurnetwerken Nederland ten opzichte van het plangebied. Natuurbeheertype 'N03.01 Beek en Bron' (lichtblauw) en 'N14.03 Haagbeuken- en essenbos' (Groen). Plangebied rood gearceerd.

Toetsing

Het plangebied ligt buiten de contouren van NNN. Ook bevinden zich geen NNN-gebieden in de directe omgeving van het plangebied. Gezien de afstand tot de NNN-gebieden wordt er geen invloed van externe werking op de gebieden verwacht. Er wordt geen negatieve invloed van de geplande werkzaamheden verwacht en zijn er geen verplichtingen waaraan voldaan dient te worden.

5.0 SOORTENBESCHERMING (FLORA & FAUNA)

Op basis van de verspreidingsgegevens van de geraadpleegde literatuur en het veldbezoek is gekeken welke beschermde soorten in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen en welke uitgesloten kunnen worden. De voorkomende soorten worden beschreven en getoetst aan de voorgenomen ruimtelijke ingreep.

5.1 FLORA

Volgens informatie van de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFD) zijn verspreidingsgegevens bekend van streng beschermde flora in de directe omgeving van het plangebied. Het gaat om de volgende soorten: bokkenorchis, grote leeuwenklauw en kartuizer anjer (1-5 km).

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde flora. De omgeving bestaat uit een tuin met ruigte en struweel. In de tuin zijn o.a. verschillende soorten algemene grassen, vijg, braam, brandnetel, klimop, Jacob kruiskruid, Spaanse aak, robertskruid, melkdistel, roos, zomereik en gewone es waargenomen. Het voormalig voetbalveld is in gebruik als schapenweide. De rand van het voetbalveld bestaat uit een houtwal, ruigte en takkenhopen. In de houtwal zijn knotwilgen, populieren, eiken en gewone es waargenomen. Bokkenorchis, grote leeuwenklauw en kartuizer anjer zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. De soorten worden op basis van biotoop niet verwacht in het plangebied. De kartuizer anjer is gebonden aan schraal grasland en kalkgrasland. De bokkenorchis groeit in laag duinstruweel, duingrasland, kalkgrasland, hooiland, bosranden, dijken en bermen. Grote leeuwenklauw groeit ter plaatse van bermen langs onverharde wegen (in de strook vlak langs de rijweg), akkers (graanakkers), waterkanten (rivieroeverwallen en sloothellingen), braakliggende grond, bij veevoerkuilen, dijken, tuinen en langs spoorwegen. Gezien er in de nabijheid van het plangebied geen recente waarnemingen bekend zijn en de biotopen niet zijn aangetroffen in het plangebied worden de soorten niet verwacht.

Toetsing

Op basis van de bureaustudie en het veldonderzoek zijn geen beschermde soorten te verwachten in het plangebied. Derhalve wordt er geen negatief effect op beschermde flora verwacht door de geplande werkzaamheden.

5.2 VOGELS

De soortgroep vogels wordt onderverdeeld in jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels. Jaarrond beschermde nesten mogen het gehele jaar niet worden verwijderd, verplaatst of worden verstoord. Dat houdt in dat de nesten buiten het broedseizoen ook zijn beschermd. Voor deze groep is binnen de Wnb een categorisering gemaakt van 1 t/m 5. In bijlage 1 is dit toegelicht. Alle vogels vallen onder de vogelrichtlijn en onder de zorgplicht. Bij de algemene broedvogels zijn nesten alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Deze soorten worden toegelicht bij jaarrond beschermde soorten.

Jaarrond beschermde nesten:

Volgens informatie van de NDFF zijn verspreidingsgegevens bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten (Vogelrichtlijnsoorten art. 3.1 Wnb). Deze zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3: Alle soorten met jaarrond beschermde nesten volgens het NDFF van de laatste 5 jaar.

Soort (0-1 km)	Categorie
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4
Roek	2 (1-5 km)
Slechtvalk	3 (1-5 km)
Zwarte wouw	4 (1-5 km)

Langs het voetbalveld zijn in de bomen een bos- en steenuilenkast waargenomen. In een van de lichtmasten hangt een valkenkast (zie onderstaande foto's 1 en 2).

Foto 1 Steenuilen- en bosuilenkast.

Foto 2 Valkenkast en nest in boom (met uitvliegende houtduif).

Tijdens het veldbezoek zijn de (streng beschermde) huismus en gierzwaluw (in vlucht) waargenomen nabij het woonhuis en de schuren. In en rondom het woonhuis zijn huismussen waargenomen in de struwelen en naastgelegen bebouwing. Het is niet uit te sluiten dat de huismussen gebruik maken van de broedgelegenheid op en rondom het woonhuis en de bijgebouwen. De braamstruiken en struwelen rondom het voetbalveld zijn geschikt als leefgebied. Het woonhuis is geschikt als nestlocatie voor de gierzwaluw. Er zijn geschikte openingen langs de regenpijpen en de nok van het dak. Tijdens de veldwerkzaamheden zijn in vlucht gierzwaluwen waargenomen nabij het perceel.

In een gewone es aan de westzijde van het voormalig voetbalveld is een nest van een houtduif waargenomen. Ten tijde van het veldwerk vloog er een houtduif uit het nest. Het is aannemelijk dat het nest gebruikt wordt door de houtduif. De bijgebouwen en (knotbomen) langs het voormalig voetbalterrein kunnen gebruikt worden als broed – en rustplek voor kerk- en steenuil.

Tijdens het veldwerk is extra aandacht uitgegaan naar de aanwezigheid van roofvogels en rust- en verblijfplaatsen van deze soorten. Nesten van roofvogels zijn, op de uilen- en valkenkasten na, niet waargenomen nabij het plangebied. Het bladerdek was wel aanwezig waardoor het niet goed kon worden geïnventariseerd.

Algemene broedvogels:

Het plangebied is gecontroleerd op het voorkomen van nestgelegenheden voor algemene broedvogels. Tijdens het veldbezoek zijn o.a. de houtduif, turkse tortel, spreeuw en boerenzwaluw waargenomen. Er zijn geschikte struwelen, bomen en schuren aangetroffen waarin vogels kunnen nestelen. Derhalve worden algemene broedvogels verwacht. In het plangebied zijn bomen en bebouwing aanwezig die geschikt is als nestplek voor spreeuwen.

Toetsing

In het plangebied zijn geschikte locaties aanwezig voor jaarrond beschermde soorten. Namelijk voor de huismus, gierzwaluw, kerkuil, bosuil en steenuil. Door de werkzaamheden (kap- en sloopwerkzaamheden) is een negatief effect te verwachten omdat er mogelijk jaarrond beschermde verblijfplekken verloren gaan. Huismussen maken mogelijk gebruik van de broedgelegenheid in en rondom het woonhuis en de bijgebouwen. Zoals bijvoorbeeld onder de dakpannen van het woonhuis. Ook kunnen ze het struweel (o.a. braam) langs het voormalig voetbalveld als leefgebied. Nader onderzoek naar de huismus is noodzakelijk voor het woonhuis en de bijgebouwen. Aanvullend kan onderzocht worden of de struwelen rondom het voormalig voetbalveld gebruikt worden door de huismussen.

Gierzwaluwen maken mogelijk gebruik van de broedgelegenheid in het woonhuis. Onder de dakpannen en in de gaten en kieren tussen de bakstenen. Nader onderzoek naar de gierzwaluw is noodzakelijk. Het onderzoek bestaat uit 3 inventarisatiemomenten met tussenliggende periode van minimaal 10 dagen tussen 2 uur voor zonsopgang.

Ter plaatse van het plangebied zijn een steenuilenkast, bosuilenkast en valkenkast aanwezig. Uit navraag bij de uilenwerkgroep Steenbergen blijkt dat de torenvalkenkast dit jaar niet bewoond is. In de bosuilenkast zitten duiven die daar waarschijnlijk broeden of gebroed hebben. Om te constateren of de steenuilenkast gebruikt is zal onderzoek moeten plaatsvinden. Gezien de vele openingen in de bijgebouwen is het niet uit te sluiten dat de steenuil gebruik maakt van de bijgebouwen. Ook kan de

steenuil gebruik maken van de knotbomen langs het voetbalveld. Nader onderzoek naar de steenuil is noodzakelijk. Nader onderzoek bestaat uit vier bezoeken in de schemering in de periode van half februari tot half april. Aanvullend kan onderzoek plaatsvinden naar het gebruik van de schuren en het voetbalveld door de kerkuil.

Voor de overige uilensoorten is op basis van het veldonderzoek en in het kader van de Wet Natuurbescherming geen nader onderzoek noodzakelijk.

Bij kap- en sloopwerkzaamheden binnen het broedseizoen ondervinden algemene vogels mogelijk een negatief effect. Voor de algemeen voorkomende broedvogels volstaat de zorgplicht. Hierbij geldt dat voldoende zorg gedragen dient te worden voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van dieren te voorkomen.

Broedende vogels in en direct rond het plangebied mogen niet verstoord worden met de voorgenomen ontwikkeling. Zodra de aanwezige houtwal rondom het voormalige voetbalveld wordt verwijderd dient dit te worden gedaan buiten het broedseizoen. De reguliere periode is van maart tot juli (reguliere broedseizoen) (Dotinga, 2017). Wordt binnen deze periode gewerkt dat moet een ecoloog nagaan of actieve nesten aanwezig zijn. Zodra die aanwezig zijn dient er een werkvrijzone te worden aangewezen.

5.3 VLEERMUIZEN

Volgens informatie van het NDFF zijn verspreidingsgegevens bekend van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied. Het gaat om de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis (0-5 km).

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen, foerageergebieden en de vliegroutes van vleermuizen. Hieronder worden deze besproken.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn aan de hand van hun voorkeur in verblijfplaats onder te verdelen in gebouw- en boom bewonende soorten. Ze zijn onder de Wet natuurbescherming strikt beschermd conform bijlage IV van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb). Boom bewonende vleermuizen kunnen gebruik maken van natuurlijk voorkomende schuilplaatsen zoals holtes, spleten, loshangend schors aan bomen en van grotten (Bij12, 2017). In onze stedelijk omgeving maken vleermuizen gebruik van ruimtes in bebouwing onder dakpannen, de spouwruimte en bijvoorbeeld zolders (Bij12, 2017). Sommige soorten maken gebruik van zowel bebouwing als natuurlijke schuilplaatsen.

Het plangebied is gecontroleerd op het voorkomen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing is geschikt voor vleermuizen. De bebouwing bestaat namelijk uit woonhuis en diverse bijgebouwen. In de bebouwing is onder andere ruimte in de nok van het dak, achter de dakplaten, onder de dakpannen, de zonnewering, onder de dakgoot en allerlei gaten en kieren in de bebouwing. Deze elementen zijn geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Het plangebied is gecontroleerd op het voorkomen van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. De bomen in de het plangebied zijn mogelijk geschikt voor vleermuizen. De aanwezige bomen konden relatief goed worden onderzocht op de aanwezigheid van holtes of spleten. Deze zijn aanwezig. Het volgende is namelijk aangetroffen: ingerotte holtes in knotpopulieren, holtes in de gewone essen en eiken rondom het voetbalveld en kieren en spleten in de schors van de conifeer

op het perceel. Vanwege de aanwezige bladeren konden de bomen niet geheel worden onderzocht. Het is niet uit te sluiten dat vleermuizen gebruik maken van de aanwezige bomen als verblijfplaats.

Vliegroutes en foerageergebied

Naast verblijfplaatsen zijn ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden beschermd. Vliegroutes zijn lijnvormige elementen, vaak een bomenrij of waterlichaam, waarlangs vleermuizen zich kunnen oriënteren. Vleermuizen hebben deze oriëntatie nodig om zich van hun verblijfplaats naar hun foerageergebied te verplaatsen. Foerageergebieden kunnen onder andere bestaan uit bomen, houtwallen, opgaande gewassen en open water (Bij12, 2017).

Binnen het plangebied komen lijnvormige elementen voor waar vleermuizen gebruik van maken de houtwal langs het voetbalveld kan gebruikt worden als lijnvormig element die de functie als vliegroute kan vervullen. Het is niet hinderlijk wanneer deze elementen verdwijnen gezien er in de omgeving voldoende vliegroutes (watergangen en dijken met beplanting) aanwezig zijn. Er is mogelijk foerageergebied aanwezig langs de houtwal en het voormalig voetbalveld.

Toetsing

In het plangebied zijn geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Namelijk in de vorm van (knot)bomen langs het voetbalveld en bomen op het erf, het woonhuis en de bijgebouwen. Er gaat foerageergebied verloren, maar geen essentieel foerageergebied. In de nabije omgeving zijn genoeg alternatieve foerageergebieden in de vorm van erven, houtwallen, watergangen en dijken met beplanting. Er gaan geen vliegroutes verloren gezien er in de omgeving voldoende vliegroutes (watergangen en dijken met beplanting) aanwezig zijn.

5.4 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Volgens informatie van het NDFF zijn verspreidingsgegevens bekend van grondgebonden zoogdieren. In tabel 4 zijn de soorten benoemd en is onderscheid gemaakt in de beschermingsstatus.

Tabel 4: De volgens het NDFF waargenomen soorten in of nabij het plangebied van de laatste 3 jaar.

Soort	Habitatrichtlijnsoort	Andere soorten	Vrijgestelde soorten
Egel			X
Haas			X
Wolf	X		
Bever	X		
Boommarter		X	
Bunzing		X	
Das		X	
Eekhoorn		X	
Konijn			X
Wezel		X	

Op basis van het veldonderzoek worden er ter plaatse van het perceel (stenenstapels, bosschages, rommelige hoeken, takkenhopen), langs het voetbalveld in de houtwal en in de bijgebouwen steenmarter, bunzing en overige kleine marterachtigen verwacht. Ter plaatse van de schuren zijn meerdere uitwerpselen van de steenmarter waargenomen (zie foto 3).

Foto 3 Uitwerpselen Steenmarter, takkenhopen en rommelige hoekjes.

In de bomen zijn geen eekhoornnesten aangetroffen en geen geschikte holtes voor boombewonende zoogdieren gevonden en daarmee zijn er geen verblijfplaatsen van in het projectgebied te verwachten. Boommarters kunnen mogelijk wel gebruik maken van de knotwilgen. Boommarters kunnen worden meegenomen in het onderzoek naar de (kleine)marterachtigen.

Gezien de beperkte grootte van het projectgebied, het niet waarnemen van een burcht en de habitatseisen van de das, is deze niet te verwachten ter plaatse van het perceel. Gezien er geen geschikt gebied nabij de projectlocatie bekend is wordt ook niet verwacht dat de das het gebied gebruikt om te foerageren.

Ook voor de bever en wolf geldt dat gezien de grootte van het projectgebied en de overige habitatseisen er geen bever en wolf te verwachten is in het projectgebied.

Toetsing

Er zijn mogelijke verblijfplaatsen aangetroffen van de streng beschermde soorten steenmarter, boommarter, bunzing en overige kleine marterachtigen. Op basis van bureaustudie en veldbezoek zijn deze soorten te verwachten ter plaatse van het projectgebied en de directe omgeving. De soorten kunnen gebruik maken van de stenenstapels, rommelige hoeken, takkenhopen en houtwal op het perceel en langs het voormalig voetbalveld. Steenmarter kan gebruik maken van de bijgebouwen. Andere zoogdieren worden niet verwacht en nader onderzoek is niet noodzakelijk voor deze soorten.

5.5 REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN

Reptielen

Volgens informatie van de NDFF zijn geen verspreidingsgegevens bekend van streng beschermde reptielen in het plangebied.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen waarnemingen gedaan van reptielen. Op basis van het bestaande biotoop zijn de soorten niet te verwachten. De omgeving bestaat uit een woonperceel met bebouwing, schapenweide en houtwal. Reptielen zijn hier niet te verwachten. De beschermde reptielen zijn namelijk gebonden aan heideterrein, zandgebieden en venranden (Smit & Zuiderwijk, 2020). Deze zijn niet aangetroffen in het plangebied.

Toetsing

Een negatief effect wordt niet verwacht aangezien het geschikte leefgebied voor reptielen niet aanwezig is in of rondom het plangebied.

Amfibieën

Volgens informatie van de NDFF zijn verspreidingsgegevens bekend van streng beschermde amfibieën in de directe omgeving van het plangebied. Het gaat om de rugstreeppad. Er zijn twee waarnemingen bekend in De Heen (2017 & 2020, waarneming.nl).

Tijdens het veldonderzoek zijn geen waarnemingen gedaan van de rugstreeppad. Het plangebied bevat niet de geschikte combinatie van habitats voor de rugstreeppad. Er zijn geen geschikte waterpartijen aanwezig in of nabij het plangebied. De aanwezige sloot aan de noordzijde van het plangebied is in gebruik als rioolstort en stroom te snel om geschikt te zijn voor de rugstreeppad (BIJ12, Kennisdocument Rugstreeppad, 2017). Als landhabitat is het plangebied mogelijk geschikt.

Gezien er geen voorplantingswateren binnen 1 kilometer van het plangebied bekend zijn wordt niet verwacht dat het gebied als zomer en/of winterverblijfplaats wordt gebruikt.

Toetsing

Een negatief effect wordt niet verwacht aangezien niet verwacht wordt dat het plangebied wordt gebruikt als geschikt essentieel leefgebied voor amfibieën.

Vissen

Volgens informatie van het NDFF zijn verspreidingsgegevens bekend van streng beschermde vissen in de directe omgeving van het plangebied. Het gaat om de grote modderkruiper. Er is 1 waarneming bekend op 1-5 kilometer van het plangebied.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde vissoorten. Op basis van het bestaande biotoop zijn de soorten niet te verwachten. De aanwezige sloot aan de noordzijde van het plangebied is in gebruik als rioolstort (slechte kwaliteit modder en water) en stroom te snel om geschikt te zijn voor de grote modderkruiper (BIJ12, 2021).

Toetsing

Een negatief effect wordt niet verwacht omdat geschikte watergangen in of rondom het gebied niet aanwezig zijn.

5.6 INSECTEN (ONGEWERVELDEN)

Volgens informatie van de NDFF zijn verspreidingsgegevens bekend van streng beschermde insecten in de directe omgeving van het plangebied. Het gaat om de volgende soort: teunisbloempijlstraat (1-5 km van het plangebied). Ook is de grote vos waargenomen op 1-5 km van het plangebied.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde insecten. Wel zijn oranje en bont zandoogje, icarusblauwtje en verschillende sprinkhanen waargenomen. Op basis van het bestaande biotoop zijn de beschermde soorten niet te verwachten. Het plangebied bestaat uit een voormalig voetbalveld (soortenarme vegetatie) en houtwal. De streng beschermde libellen en dagvlinders zijn namelijk vaak gebonden aan voedselarme wateren of vegetaties. Deze zijn niet aangetroffen in het plangebied.

Toetsing

Het voorkomen van beschermde soorten kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Er zijn dus geen negatieve effecten te verwachten op beschermde insecten.

5.7 HOUTOPSTANDEN

Tijdens de geplande werkzaamheden worden bomen of struiken verwijderd.

Er kan sprake zijn van een meldplicht, herplantingsplicht of een kapvergunning bij houtopstanden buiten de bebouwde kom wanneer het areaal groter is dan 0,1 ha of meer dan 20 laanbomen.

Gezien de kapwerkzaamheden binnen de bebouwde kom liggen is het bovenstaande niet van toepassing op het plangebied.

Op basis van de kaart 'Beschermde Groenelementen' Steenbergen (2012) bestaat het voormalig voetbalveld uit een bijzonder groengebied. Dit soort gebieden is kapvergunningplichtig.

(Steenbergen, 2012). De kapvergunning kan worden aangevraagd bij de gemeente Steenbergen.

BRONVERMELDING

- Bij12. (2017). *Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis*. Utrecht: Bij12.
- Bij12. (2017). *Kennisdocument Gewone grootvleermuis*. Utrecht: Bij12.
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Rugstreeppad*. Utrecht: BIJ12.
- BIJ12. (2021). *Kennisdocument Grote modderkruiper*. Utrecht: BIJ12.
- Didderen, K., Spitzen-Van der Sluis, A., de Bruin, A., Kuijsten, W., Kranenbarg, J., & Ronald, Z. (2000). *Kennisdocument Vissen & Amfibieën Natura 2000 Overijssel*. Nijmegen : RAVON .
Opgehaald van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/alpenwatersalamander>
- Dotinga, H. (2017, 04 10). *Vogelbescherming Nederland Broedseizoen*. Opgehaald van Vogelbescherming Nederland: <https://www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/snoeien-in-het-broedseizoen-mag-dat>
- F.B.J. Grapperhaus . (2021). *Stikstofreductie en natuurverbetering*. Den Haag: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit .
- Ministerie van Landbouw, N. e. (2021, oktober 19). *Nature-2000*. Opgehaald van Nature-2000: <https://www.natura2000.nl/>
- Smit, G., & Zuidervijk, A. (2020). *Handleiding voor het monitoren van reptielen in Nederland*. Nijmegen: RAVON.
- Steenbergen, G. (2012). *Beschermde groenelementen*. Opgehaald van Gemeentewinkel Gemeente Steenbergen.

Geraadpleegde Websites

- www.ravon.nl
- www.floron.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdierversameling.nl
- www.bij12.nl
- www.ndff.nl
- www.verspreidingsatlassen.nl
- www.vogelbescherming.nl

Bijlagen

- Bijlage 1: Wettelijk kader
- Bijlage 2: Foto's onderzoekslocatie
- Bijlage 3: Advieskaart Nader onderzoek

Bijlage 1: Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) vervangt sinds 1 januari 2017 drie wetten; Flora- en faunawet, de Boswet en Natuurbeschermingswet 1998. De Wnb is verantwoordelijk voor de bescherming van Nederlandse natuurgebieden, flora en fauna en houtopstanden. Provincies bepalen binnen het kader van de Wnb het natuurbeleid binnen hun gebied. Dat doen zij aan de hand van nationale en internationale regels. Onder de Wnb worden natuurgebieden, soorten en houtopstanden beschermt.

Zorgplicht

Het is ieder zijn plicht om rekening te houden met in het wild levende flora en fauna, aangeduid als de zorgplicht, voor zowel beschermde als niet beschermde flora en fauna en hun directe leefomgeving. Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling gepland staat die mogelijk gevolgen kan hebben voor de natuurwaarden, moeten de betrokkenen zich op de hoogte te stellen van de in het plangebied aanwezige natuurwaarde en kwetsbaarheid. De ruimtelijke ontwikkelingen kunnen namelijk gevolgen hebben voor deze natuurwaarden. De zorgplicht is als volgt beschreven in artikel 1.11. van de Wet natuurbescherming:

- Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving;
- De zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Indien de zorgplicht niet wordt nagekomen, bijvoorbeeld door werkzaamheden uit te voeren zonder maatregelen te treffen om eventuele slachtoffers te beperken, kan het bevoegd gezag handhavend optreden.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een netwerk van beschermde natuurgebieden binnen Europa ter behoudt en bevordering van biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden welke zijn aangewezen onder de Vogel- en Habitatrichtlijnen. Per Natura 2000-gebied zijn richtlijnen opgesteld welke soorten en habitattypen dient te worden beschermd. Voor Natura 2000-gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen en Nederland is verplicht om zowel soorten als habitattypen in een gunstige staat van instandhouding te houden of brengen. De instandhoudingsdoelstellingen zijn in

aanwijzingsbesluiten opgenomen voor Natura 2000-gebieden en worden per gebied in een beheerplan uitgewerkt.

Er zijn verschillende handelingen of activiteiten binnen en buiten beschermde natuurgebieden die invloed kunnen hebben op een natuurgebied en verboden zijn, tenzij door het bevoegd gezag hier vergunning voor is verleend. Hierbij wordt het 'nee, tenzij' principe gebruikt. Dit zijn handelingen of activiteiten die de kwaliteit van de natuurlijke habitats kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de habitats van de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen ontheffing aangevraagd te worden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen bekend als Ecologische Hoofdstructuur) bevat een netwerk van bestaande en aan te leggen natuurgebieden in Nederland. Het NNN heeft als doel om een samenhangend netwerk aan natuur te realiseren en hiermee de achteruitgang van natuurgebieden en biodiversiteit tegen te gaan. Dit wordt gerealiseerd door natuurgebieden, in de meeste gevallen Natura 2000-gebieden, te vergroten of met elkaar te verbinden door middel van inrichting en beheer van aangrenzende of aanliggende landbouwgrond of door verwerving. De Provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstellingen van de NNN-gebieden in een verordening (vaak natuurbeheerplan). Ook het Natuurnetwerk Nederland maakt voor werkzaamheden gebruik van het 'nee, tenzij' principe.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- alle Natura 2000-gebieden;
- alle grote wateren (grote rivieren, Deltawateren, IJsselmeergebied en Waddenzee) en de gehele Noordzee.

In tegenstelling tot de meeste natuurgebieden, is het Rijk verantwoordelijk voor de grote wateren. Aanvullend aan de bovenstaande natuurgebieden, zijn de Ecologische Verbindingszones (EVZ) ook onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Deze zones verbinden natuurgebieden met elkaar, om het migreren van flora en fauna mogelijk te maken.

Het Natuurnetwerk Nederland moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Soortenbescherming

Beschermingsregimes

Onder de Wnb zijn soorten beschermd van de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (1979) Habitatrichtlijn (1992) en de verdragen van Bern en Bonn. Daarnaast zijn er nog '*andere soorten*' die beschermd zijn op nationaal niveau. In Nederland zijn alle vogelsoorten welke van

nature voorkomen in Nederland, ruim 700 soorten, beschermd. Tevens worden ongeveer 230 andere Europese en nationale soorten beschermd. In de Vogelrichtlijn zijn vogelsoorten opgenomen waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Enkele provincies, zoals Limburg en Overijssel, hebben hun eigen lijst van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten.

In de Vogelrichtlijn zijn jaarrond beschermde nesten in vijf categorieën verdeeld:

- **Categorie 1:** Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- **Categorie 2:** Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing.
- **Categorie 3:** Nesten van vogels (niet-koloniebroeders), die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
- **Categorie 4:** Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
- **Categorie 5:** Vogels met jaarrond beschermde nesten bij ecologisch zwaarwegende redenen. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan. Deze soorten beschikken over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen wanneer de omstandigheden daar aanleiding voor geven.

Verbodsbepalingen

Elk van de beschermingsregimes in de Wnb kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten vrijstelling of ontheffingen. Onderstaand zijn de verbodsbepalingen beschreven:

Vogelrichtlijn

Het is verboden om:

- Opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
- Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn.

Het is verboden om:

- Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
- Opzettelijk dieren te verstoren;
- Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen;
- Dieren of planten te verkopen, vervoeren voor verkoop, verhandelen, ruilen of te koop of te ruil aan te bieden. Met uitzondering van gefokte dieren of gekweekte planten.

Andere soorten

Het is verboden om:

- Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Verbodsbepalingen voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten nagenoeg één op één aan bij bepalingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Dit houdt in dat de verbodsbepalingen niet overtreden mogen worden tenzij een ontheffing wordt verleend (het 'nee, tenzij-principe'). Afwijken van de verbodsbepalingen is mogelijk wanneer aan de volgende drie criteria voor ontheffing of vrijstelling wordt voldaan:

- Het is alleen toegestaan om van een verbodsbepaling af te wijken wanneer er geen andere bevredigende oplossingen van de handeling mogelijk is;
- Er moet een in de wet benoemd belang zijn tegenover de afwijking van het verbod. In de wet is voor verschillende beschermingsregimes aangegeven wat deze belangen inhouden (bv. Volksgezondheid of openbare ruimte);
- De ingreep mag geen afbreuk zijn voor de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Wanneer aan deze drie eisen is voldaan, kan de ontheffing worden verleend. Tevens zijn voor bepaalde handelingen een vrijstelling mogelijk, zoals in de vorm van een gedragscode of provinciale verordening.

Houtopstanden

Deze bescherming richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. Bij houtopstanden groter dan tien are of twintig rijbomen, buiten de bebouwde kom, geldt een meldplicht en een herplantingsplicht. Daarnaast is een mogelijke oplegging van een kapverbod ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden van toepassing. Het is verplicht om de melding minstens vier weken voor de kap bij het bevoegd gezag in te dienen. Daarnaast is het bij een herplantingsplicht verplicht om de houtopstand binnen drie jaar op dezelfde grond te herplanten. Indien dit niet mogelijk is, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie. De provincie toetst vervolgens of herplanting op een andere locatie mogelijk is. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantingsplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

In overeenstemming met artikel 4.1 van de Wnb zijn de onderstaande houtopstanden uitgezonderd van bescherming en is hier geen sprake van een meld- of herplantingsplicht:

- houtopstanden binnen de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed:
 - uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen,
 - beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;

- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid;
 - bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Bijlage 2: Foto's plangebied

Bijlage 3 Advieskaart Nader onderzoek

QS dorpsweg 91 De Heen

